

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		FŐSZERKESZTŐ		SZERKESZTŐSEGEK:	
Egész évre	8 korona.	Dr. GAAL ENDRE.		Dr. Gaal Endre lakása, Csikszereida (Mikó-utca)	
Félévre	4 korona.	SZERKESZTŐ		KIADÓHIVATAL:	
Negyedévre	2 korona.	JÓZSA GÉZA.		APAFFI MIHÁLY-UTCA 13. SZ. (Győzős Gyula).	
Egyes szám ára 16 fillér.				Hirdetési díjak előre fizetendők.	
Megjelenik minden vasárnap.				Kéziratok nem adatnak vissza.	

Egy nagy hangu mondás.

A Dész pörnek unalomig sokszor feltált morzsáiból nem lehet egy egész ellenzéki tábort hónapokig eltartani és minthogy a Tisza István becsülete ellen indított hajszának nagy lángnál süttött kisdéd peccenyéje is elfogyott, egyidejűleg annak a reményesség koncnak csontjain rágódni, hogy megint lesz egy szenzációs per, amit majd Andrassy indit Herecz Ferenc ellen azokért a szavakért, melyeket az aradi választás idején a Széchenyi tábortól átdobott mázsás gorombaságokra repített vissza válaszul az ellenzék felé. Dehát ez a pör se kínálkozik valami híres falatnak. Az ellenzéknek nem sokat használ, a kormánynak és pártjának semmit se árt csak szorultságból való eledel, mint a rókának az égér, ha libát nem foghat. De liba helyett olykor a kacsa is megjárja, ha jó kövér.

Ilyen kihízott kacsát tálatl fel olvasóinak nemrégiben egy ellenzéki pesti hirlap írván egész komoly ábrázattal, hogy gróf Tisza Kálmán képviselő a miúszterelnök testvérőccese legközelebb otthagya a nemzeti munka pártot és nyíltan Andrassy pártjához csatlakozik. Ez már aztán szenzáció a javából, olyan pikáns csemege, amely az ellenzék legfinnyásabb nyenceinek is kedvére való.

Hanem mit nem gyanúsítanak ma-napság az élelmiszer gyártók? Hamarosan kiderült, hogy a kövér peccenyének ingerkező kacsája is hamisított volt, felújít hólyagból való. Széptukkant, mielőtt tepsibe kerülhetett volna. Maga gróf Tisza Kálmán lépett rá egy nyilatkozatban, melyel a balga kacsa hápogásait határozottan megafólva többek között azt mondja, hogy el se tudna képzelni olyan körülményeket, melyek között csatlakozni tudna Andrassy irányához, mert az oly, szerinte politikának nem is nevezhető irány, mely személyes gyűlöletből ered és abban is merül ki magában véve is perhorezkál, a nemzetre pedig végzetesnek tart.

Felszisszent erre Andrassy Gyula és ugy érezt, hogy neki erre a jogos tiltakozásra válaszolnia kell. Tehát válaszolt ekképpen: „Nekem Tisza István nagyon is kiesi arra, hogy politikai magatartásomat iránta érzett rokon, vagy ellenszenv által vezettessem.”

Ez kemény szó egy olyan megfontolt államferfiu szájából, minő Andrassy Gyula. Csak a világhódító Nagy Sándorok vagy Gajus Julius Caesarok beszélhetek ilyen magas lóról a diadal-szekerükhöz láncolt ellenségesvezérrrel.

Azt hisszük, hogy az ilyen gőgös lenező beszéd nem méltó komoly politikushoz. És Andrassy éppen ezzel a lekicsinyítő fumigáló nyilatkozattal is azt bizonyítja, hogy nagyon is a személyes ellenszenv subjektív érzete szerint szabja meg a maga politikájának irányának. Tárnyilagos ember semmiképpen sem beszélhet Tiszáról olyan felváltól, hogy ő nagyon kis emberek közé tartozzék. Ebben a nagyhangu mondásban tehát nincs egy csöpp igazság sem. De logika sínes, mert ha Andrassy olyan semmibe veszi Tiszát, miért foglalkozik vele és miért intrikál ellene már évtizedek óta? Azért, mert a „kis” Tisza Istvánnal még egy oly elbizakodott nagy embernek is számolnia kell, aminő ifjabb Andrassy Gyula.

— Nagy kavardás történt — ugy halljuk — a borszéki építkezések beültása és az eddigi építkezések lebontása miatt a borszéki fürdővállalat körében, ez egyszer meglátszik, észre-vették azt, hogy komoly ez a dolog. És hogy ez csakugyan így van ez a dolog mutatja az, hogy a belügyminiszter ur táviratilag rendelte fel magához az engedélyezési iratokat. Hogy aztán mi ennek a célja, nem tudjuk, leg-főlebb annyit jegyzünk meg, hogy a miniszterium megnézheti az iratokat, de a kérdésben érdemleges határozatot nem hozhat, mert a kérdés eldöntése nem tartozik az ő hatáskörébe. — Mióta a törvény — törvény.

A székelyek gyűlése.

A Székely Társaságok Szövetsége nyolcadik évi rendes közgyűlését folyó évi augusztus hó 25-én tartotta Előpatak fürdőn. — A kongresszuson sokkal kevesebben jelentek meg, mint az előbbi években, de azért a gyűlés minden tekintetben sikerült. A tárgyszor-zat tárgyai közül egyedül Herrmann Antl dr. egyetemi magántanár indítványára magaslík ki, míg a többi kevésbé számottevő.

Általában a Szövetség működése, melyről a közgyűlésnek beszámoltak, nem elég intenzív, kicsiny sőt némileg kicsinves körvonalakban mozog. Hiszen e tekintetben reámutatnak a titkári jelentésre, melynek legfőbb része az

volt, hogy kiket, mikor mily alkalomból üdvözölt a Szövetség.

De hagyjuk ezeket. Nem akarjuk a Szövetséget támadni, de reá kellett erre mutatnunk mégis, hogy jövőre intenzivebb munkát fejthessenek ki.

A közgyűlésen a kormány Benedek államtitkárral, továbbá Csikmege és Marosvásárhely főispánjaival és a székely kirendeltség vezetőjével képviseltette magát.

A közgyűlésről részletes tudósításunk a következők:

Vasárnap délután a székely körvasuton Csikmege felől érkezett Sepsiszentgyörgyre a Szövetség elnöksége Deak Lajos kir. tanácsos elnök vezetésével. A sepsiszentgyörgyi állomáson dr. Király Aladár alispán, továbbá a sepsiszentgyörgyi Székely Társaság elnöke fogadták és üdvözölték a kongresszusra jövőket. Ezután kocsikon Előpatak fürdőre utaztak.

Előpatakon, este a nagyvendégőben ismerkedési estély volt.

A Szövetség közgyűlését délelőtt 9 órakor nyitotta meg Deak Lajos elnök. Elnöki megnyitójában reámutatott a szomorú közgazdasági viszonyokra, árvezékre és más csapásokra, melyek a székelységet érték. Felsorolta, hogy a székely kirendeltség miképpen igyekezett mindezeket segíteni. Részvétellel megemlékezett a szövetség elhunyt tagjáról, Tauszik B. Hugó-ról, Borszéki Somáról, Gódr Ferencről. Üdvözölte a közgyűlésen megjelent Benedek Sándor államtitkár s köszönetet mondott a fürdő-igazgatóságnak a meghívásért.

Itt kitért arra, hogy habár száznál több magyar fürdő van, mégis a vagyonosok külföldi fürdőket látogatnak s ezzel évenként számlálhatatlan milliókat visznek külföldre. Hiszen évenként csak egy fürdőben, mely ugyan olyan hatású, mint Előpatak, 5-6 millió koronát költenek magyarok. A magyar fürdőket kell felkarolni s ez az egyik oka, hogy a Szövetség közgyűléseit székely fürdőkön is tartja időnként.

A szövetség célja tehát egyrészt nemzeti, másrészt társadalmi. Almavirágosh hasonlója működését, mely sokat virázik, de nem lehet minden virágból gyümölcs. Isten áldását érve, a gyűlést megnyitja.

Bejeleníti, hogy a kormány képviselőitében megjelentek a közgyűlésen: Benedek Sándor államtitkár a vallás-és közoktatásügyi miniszter, Bernády György főispán a kereskedelmi miniszter, Gyálóky Árpád csikmegei főispán a belügyminiszter és Sodor Mihály miniszteri tanácsos, székelyföldi miniszteri megbízott a földmívelésügyi miniszter képviselőitében.

Üdvözl az elnök a kormány képviselőit és kéri jöndulatukat, kéri, hogy kiserjék figyelemmel a közgyűlés lefolyását.

Benedek államtitkár halásan köszöni ugy a maga, mint társai nevében az üdvözlöt. Kijelenti, hogy már az a tény, hogy négy miniszter képviseltette magát, bizonyítéka annak, hogy a kormány nagyfontosságúnak tartja a Szövetség működését s melynek céljait méltányolja a kormány. Üdvözl az a közgyűlést és sikert kíván a jövőhöz. (Eljenzés).

Imecs Ernő főnökgazgató üdvözölte ezután a kongresszus tagjait, a vendégeket, Deák elnök pedig Háromszék megye jelenlévő főispánját Szentkereszthy Béla bárót és alispánját Király Aladát, valamint az Emke, Kárpát-egyesület stb. kiküldötteit. Ezután a titkár indítványára a közgyűlés a kormányt táviratilag üdvözölte.

Máthé József főtitkár olvasta most fel jelentését a Szövetség és főképp a központ, az elnökség működéséről. A titkárnak működéséről és jelentéséről elnök indítványára a közgyűlés köszönetet szavazott.

Imecs Ernő főnökgazgató Előpatak fürdő történetéről és fejlődéséről olvasott fel. A 17. századtól kezdve máig élénk társaszerű stílusban megírt felolvasását megjelénzték.

Dr. Herrmann Antal egyetemi magántanár tartott ezután előadást a széki néprajz és széki néprajzi múzeum stb. létesítéséről, kivitelének módzatáról.

Boros lapszerkesztő hozzászólva az előbbi javaslathoz, kéri az elnökséget, hogy tartson kontaktust állandóan az erdélyi lapokkal s ezt szervezzék intézményesen.

Ezután a gyűlés közben érkezett üdvözlő táviratokat olvasták fel, mire Pap György kir. s. tanfelügyelő felolvasása következett Háromszék megye közközpontjának 10 évi fejlődéséről és mai állapotáról. Felolvasása értékes tanulmány s annak végén határozati javaslatokat tett, melyeket a közgyűlés elfogadott. És pedig kimondta a közgyűlés, hogy szükségesnek tartja a Székelyföldön minden iskola államiasítását, a tanítóképzés állami kezelésbe való vételét, állami óvodák szervezését, továbbá, hogy üdvözli a 7. osztály polgári iskola fejlesztése iránti mozgalmat. Kimondta a közgyűlés, hogy átajtja a katonai nevelő intézet szervezését, a melyet 1849-ig Kézdivásárhelyen meg volt s annak létesítése iránt a kormányhoz fordul.

Szabó György gyergyószentmiklósi esperesplébános az államosítás ellen szólott fel, de a közgyűlés a javaslatokat elfogadta.

Ezután elnök fel 2 órákor a gyűlést fel-függesztette, mire a tagok a gyógyásrnokban feltérített asztalokhoz vonultak, a hol 150 teríték közébed volt.

Délután 4 órákor elnök a gyűlést újabb megnyitotta, a mikor Sipos Samu nyug. fiúárhaházi igazgató ismertette Háromszék megye mezőgazdasági állapotát.

Most dr. Király Aladár alispán Háromszék vármegye nevében szólott fel. Akkor lesz eredményes a Szövetség működése — ugymond — ha átmennek a közudatba, a gyakorlati életbe a gyűlése elhangzottak. Abban találja a Szövetség célját, hogy kulturális és gazdasági téren minél teljesebb megismerésre, orvoslásra törekedjenek s ez utóbbira ut-

mutatással szolgáljon a kormány hatóságoknak. Ha felismerik e veszélyt, akkor képesek lesznek a székiesség megmentésére.

Üdvözli a Székely Társaságot és annak elnökét.

Titkár terjesztette most elő a távollevő pénztárnok zárszámadásait és a költségvetést, melyeket a közgyűlés változatlanul elfogadott. A költségvetés szerint mintegy 4500 K bevétel és kiadása várható a Szövetségnél.

Ugyancsak Máté főtitkár terjesztette elő az indítványokat és pedig a transversalis vasut és az erdélyi folyók szabályozásának sürgetése, az erdősítések erősebb keresztvitelére és a székiyföldi kempengváltás mielőbbi létesítése, valamint a kolozsvári egyetemen egy fürdő-tanszék felállításra iránti kívánásokról, melyeket a közgyűlés elfogadott.

Végül a jövő évi közgyűlés helyét állapították meg. A szövetséget meghívták Borszek fürdő igazgatóság és Marosvásárhely. A közgyűlés elnök indítványára Marosvásárhely mellett döntött és így a jövő évi kongresszus Marosvásárhely lesz.

Ezzel a gyűlés tárgya kimerült s elnök a gyűlést bezárta.

Törvényhatósági közgyűlés.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága idei rendes nyári közgyűlését folyó hó 30-án tartotta meg Gyálókay Sándor főispán elnökle alatt. A közgyűlés iránt kevés érdeklődés nyilvánult. A tárgysorozat során az állandó választmány és igazgatótanács javaslatai egytől egyig elfogadattak Egy kis vitát csupán a csikszereai gimnáziumnak a zene, francia és gyorsírás tanítására segélye adott, amelynél a törvényhatóság úgy döntött, hogy az eddigi évi 400—400 koronás segélyezések helyett megfizeti azon csikszékely tanulóknak tanfizát, a mi reájuk esik, még akkor is, ha az eddig adott 400—400 koronánál magasabb lenne, mert ezen határozatával is kinyilatkoztatni akarja azt, hogy a vármegye magánjainak alapszabályszerű rendeltetésétől és felhasználásától nem tér el. Pál Gábor, Dr. Szántó Samu és Görög Joachimnak ez el ellentétes felszólamlásával szemben Fejér Sándor alispán kelt ez egyedül helyes elvi álláspont védelmére, s ezt a törvényhatóság nagy többsége el is

fogadta. Az alapokból kiosztandó alapítványok és segélypénzekről vonatkozóan elfogadott az igazgatótanács javaslata azzal a pótlással, hogy Kovács Dezsőnek 1913. évről benmaradt 200 koronája kiutaltatott, Tompos Albertnek 400 korona, Lakatos Imrénének 200 korona és Bodó Sándornak 400 kor. az elérhető megkötések terhére megszavaztatott.

A magánjavak ügyeinél elhatározta a törvényhatóság a megyeház rendes, izléses bebutorozását, a lépcsőház kijavítását, s a vármegyéhez kibővítése költségeire a belügyminisztertől még 50.000 korona segélyt kért. A közgyűlés délelőtt 11 órákor ért véget.

A drágaságról.

A drágaság nem sporadikus jelenség, nemcsak egész Európában, hanem az egész világgazdaságban nagy visszassággként jelentkezik, ami nemcsak a mindennapi életet drágítja, hanem kihát a termelés minden tényezőjére s ezzel az egész közgazdasági tevékenységet megnehezíti, sőt megbénítja. Speciális okai, amelyek segíteni kell, először a termelő és fogyasztó közötti közvetlenség eloségítése, másodszor a termelés fokozása különösen élelmiczkben. A piac viszonyainak szabályozása, ezzel kapcsolatban a forgalom könnyítése egyes piacnak hasznára válhat, de más piacon, amelytől elvonják az árut, fokozza a drágaságot. Nálunk is tapasztalható ez, ahol egyes a termelés központjában lévő vidéki piacok drágábbak a távolos fővárosi piacnál, avagy a még távolabbes bécsi piacnál. Mindazonáltal a piacot és forgalmát nem csak állandóan szemmel kell tartani, hanem szabályozni is szükséges. Szabályozni annyiban, hogy ez a szabályozás kiegyenlítőleg hasson a különböző piacok között való eltérésre. E mellett ott, ahol illetékelen haszon jelentkezik, a közvetítő kereskedelem szintén szabályozó beavatkozásra van szükség. A kereskedelemnek éppen az a célja, hogy az áruk forgalombahozatásával kiegyenlítőleg hasson az árra. Ha ettől a földától eltér, oly intézkedésre van szükség, mely a közvetítés legális díján kívül az illetékelen nyereszedést lehetetlenné teszi.

A másik irány, a melyet a drágaság eny-

A „SZÉKELYség” TÁRCÁJA.

Elflakott színek, csendes szonettek.

I.

Egy csókos ajkáról álmodom már régen,
Ébren és alva ez az ajk között,
Mely rámborult, és égő tűzbe, vagyba
Lázforrású csókokat vagyva
Ajkamra önt tikasztó csókzönt.

És éjjel is ha csendes álmaimban
Alomképen gyarkora megjelent...
Felébredek — bus csend honol szobámon
A csókok izét érzem még a számon —
Kacag a csend — és aztan néma csend.

II.

Nagy, szűzi éjjel gondolkozni mélyen
A csillagokba nézni csendesen
Ilyenkor érzem siratva a multam
S csillagok közt csillagom lesem.

Kis csillagok, melyeknek nincsen fénye
Melyek csendesek, halkak, szenvedők.
De csendbe gyulnak halvány tűzkeresztek
És eicsitálnak néma, mely redők.

Erdélyi Béla.

Egy madár jött hozzám.

(Folytatás és vége.)

Azon az éjjel sokat beszélgettem a madárral. Ó beszélt nekem sokat, minden csipogása mondatokat mondott. Beszélt a nyárról, a leveles fákról, asszonyáról és gyermekeiről amitől most elszakadt, mert meghaltak, anin-

ó is meghalt volna, ha nem jöhet hozzám. Sokat beszélt az ószi és ködről, amelyek ráféklésnek a gyenge madár mellre és azt mondta, hogy ilyenkor ók mind meghalnak. Beszélt játékokról és elmondott nekem meséket verébkirályiak és verébkirályiányok szerelméről.

Én hallgattam és akkor se feleltem, amikor kérdezte, hogy én miért nem beszélek?

És ő beszélt tovább szépen és értelmesen és olyan jó volt, hogy nekem valaki mesél. Aztán eltelt az éjjel és én másnap dologra mentem. Megharcoltam újra az egy napi harcot és fáradtan meg-megtépveten kerültem haza belőle. A veréb még ott volt, várt és aig beléptem a kezembe repült, mintha meg akarna csókolni. És én a másik kezemmel szépen és lágyan megismogattam. Az asztalomon lévő volt, Margit írta:

„Igen nekem találkoznom kell magával.”
És találkozunk.

Elmondtam neki, hogy miért írtam, hogy jött a radar s ezért. És ő azt mondta, hogy az ősszel együtt ő is meghalt volna, ha nem jöhet hozzám.

A madár nálam maradt, éltünk hárman: Margit, én és a veréb, ók ketten engem csókoitak és én már nem voltam olyan nagyon szomorú.

Igy lassan bementünk a téibe. Esténként együtt voltunk és a madár az én kezemről

az ő kezére szállt, amíg azok megfogták egymást. Akkor meséltünk és csókoituk egymást.

Igy voltunk minden este. A kályha körül voltunk mind a hárman, nagyon szép esték voltak és nappal sívesen dolgoztunk, hogy jöjjön az este. Így ment minden este. Nem fájt a től hidege és hava, mert szeretünk. És ha kialudt a tűz, összebujtunk és nem fáztunk, a lelünk se, soha. Így ment minden este: mesék és csókok hulltak és ha mi már nyitva álltunk, mert elmondunk magunkról mindent s csak csókolni tudtunk, akkor a veréb kezdett mesélni didergő szegénységéről, éhező Karácsonyról, hóról és halálról nagy-szerű Andersen-meséket. Így volt minden este.

És eljött egyszer a másféle este is. A mikor már csak ketten ültünk a tűznél, én és a veréb. Margit nem jött el, csak egy levelet hozott a posta:

„Én nagyon szerettelek, de most elmegyek tőled sokára és messzire, csókolod meg helyettem a madarunkat, amely összehozott minket.”

Nem sirtam. Ránéztem a madárra és az mintha mindent tudott volna, nagyon remegett. A kezemre akart szállni, de én azt a zsemebe dugtam és azt kérdeztem:

— Miért?

Nem felelt. Egyáltalán nem szólt, mintha sohse tudott volna beszélni. A lámpához re-

hitésénél szem előtt kell tartanunk, a termelés fokozása s annak a hialatlan anomáliának méréséklése, hogy e'sőrendű élelmicikket is külföldről hoznak be. Ez nem olyan kérdés, melyet máról holnapra meg lehet oldani. De a habozás és a késedelem nélkül szisztematikusn dolgozni kell. Sokan a külföldre vitt élelmiszert korlátozásától várják a drágaság enyhülését. Nem osztozom ebben a főfogásban. A külföldre kivitt cikk a legjobban megfizettet árú, amely a termelőnek a legnagyobb hasznot nyújtja. Ha ezt elvonjuk, vagy korlátozzuk, a termelés üszötnének legköbb rugóját akasztjuk meg működésében, amely következményeiben csak károsan hathat vissza magára a termelésre s ezáltal a cikk árara nem csökkentő, hanem emelő hatása lesz.

A ma uralkodó védővamos irány kétségkivül nagyban közrehatott a drágaság emelésére és a vámtételek lényeges mérséklése szükség-telenül árcsökkenő hatással bír. Amde ennek az eszköznek igénybevétele nem kizáróan tölünk iúgg. Minden államnak s így nekünk is, a nemzet termelés megvédése és elősegítése jelszavával kell megköndnie. A nemzetközi forgalom, ebben a vámtételek alkalmazása, nem az állam akaratától, hanem a konjunkturától iúgg. S így kevés reményem van arra, hogy a ma kölcösönös követelt irány a közelebbi időben változást szenvedhet. Ez nem annyit jelent, hogy emellett öbe tett kézzel nézzük a világ folyását. Mindent elkelt követünk, hogy különösen az élelmicikk terén ne állítsunk föl áthidalhatatlan korlátokat. Azt a konperzációt, melyet a közös vámtérület mellett az iparcikkek árcsökkenéséért követelhetünk, ne kizáróan az élelem vámvánja, hanem a gazdasági védelem számos más eszközében keressük. Ha iparunkat rendszeresen és következetes elhatározással fejlesztjük, elfogjuk ezt érne és a fejlett iparban fogjuk ezt a védelmet túltalálni, melyet most kizáróan a vámvédelemben keresünk. Különben mindenit ismeri a főfogásomat a közbeeső vámvonalaól. Nemesak gazdaságpolitika, de államfelfogás szempontból is valószínű, hogy 1917-re meglesz a közbeeső vámvonal.

pült, aláült, úgy mint mikor jött és szomorú volt. A lámpa is sápadt lett és künn az éj is Margitot gyászolta. El akartam oltani a lámpát, hogy sirjak, de akkor megszólalt. Csodálkoztam, mert azóta, hogy a madárral és Margittal éltem, soha nem beszélt. Azt mondta: — Minek akarsz sirni. Menj, talán még eléred, hozd vissza.

Igazra volt. És én rohantam. De sehol senki nem tudott már róla. Elment, elment. Az éjszakát átköboroltam, Budán is jártam és a hidon nagyon szép volt megállni. Hideg volt, tél volt és a lelkem is reszkedett. Fáztam.

Délelőtli kerültem haza. A veréb várt, de nem repült a kezemre, mint mindig, hanem a kályha tetején várt engem és Margitot. Mikor egyedül jöttem haza, mint egy bánatos ember a két kezébe, a szárnya alá hajtotta a fejét.

Kinyitottam az ablakot. A tudómból nagy köhögés csapott fel. Rámrohant a hideg és én álltam, az arcom fehér volt és a lábam reszkedett. A hó nagyon sürűn esett és a párkány felsérégére vörös vonalakat köhögtem. Aztán az arcomnak lódtott a szél egy csomó havat és mikor letértem a nedveséget róla, a madárral éltem. A kezemre szállt és a szemében valami nagy csodálatosság volt.

De én margitra gondoltam és fiúztam őt a havas, halálos, téli délelőttbe.

Aztán betettem az ablakot és megdermedt szívvel néztem, hogy hogyan csatászik a hó-pelyhekkel.

Fekete esztendő.

Aki kereskedő — becsulja a boltot, lehúzza a redőnyöket és veszekezik a fizetésképtelen adósokkal, tárgyal a hitelezőkkel. A tőkepénzes, becsulja a pénzesfiókot dupla árral és rajta ül a jobb időkben keservesen szerzett tőkepénzen, aki vállalkozó, az elteszi a vállalatát, pénzt, munkakerejét jobb napokra, mindennapra egy bukás, öngyilkosság, csőd, fizetésképtelenség, ez az idej fekete esztendő.

Aki az optimisták megfoghatkozott szektájához tartozik, avval vigasztalja magát, hogy lehetlenség ennek a szörnyű állapotnak egy folytatódási és minden bizonnyal közel van már a javulás. A háború megszünt, a rettenetes iteleződő átlvujtott lékösök majd csak rendbe jönnek ezután, szóval igazán illik is jó magyar szokás szerint várják a viszonyok jobbrafordulását Pató Pál jól bevált módszerével. Minden legkisebb teendője a világkereskedelemnek, minden legapróbb közege a forgalomnak meg van bénítva, guzsa van köve és a milliórdos Wanderliblekől kezdve a legutolsó falusi szatócsig mindenki megérzi a fekete esztendőt.

Mondjuk, kitör a háború. Egypár négyzetkilométernyi földdarabon összevesznek a balkán fegyvertársak, és ebből kifolyólag remülten veszi észre Mr. Blanc a név igazán a legmellekesebb, hogy a párisi tőzsde n. 30 centvel lejjebb szálltak épp azok az értékpapírok, melyeken ő spekulált, és játszott. Tehát aznap este úgy Mr. Blanc, mint ez, és ezer társa este lefekvésükor csendesben befordult a fal felé, és vagy sir, vagy pedig káromkodik, temperamenszerint. Tehát ezek a Nr. I. áldozatai a háborúnak. Továbbá másnap Mr. Blanc, aki, tegyük fel egy hatalmas bank főnöke, ridegen tudatja üzletfeleivel, köztük Roth és Weiss budapesti céggel, hogy a kért haladékat a legnagyobb sajnálatára nem tudja megadni, és kéri a potom 3000 frank melőbbi beküldését. Egyékként jegyez stb. Ebből a szigorú körlevélből kifolyólag: Először úgy Weiser ur, mint Roth ur megvakarja a fejét, és vagy összeszedi a saldocontistát, vagy pofonvárgja az inast (temperamentum szeriut), másodszor másnap reggel mennek a körlevelek vidékre, miszerint a kért haladékok ládák felett.

A levelek közül egyet megkap Kohn Samu vegyeskereskedő Felsőmúcsán. Kohn Samu erre, mint hitű orthodox Zsidó, leveszi a fekete házispakáját, megvakarja a fejét, kinyitja a kasszáit, és kiveszi azt a keservesen összekuporgatott pár száz koronát amivel a jövő hónapban akarta a székvárosban megnyitni a kis vegyeskereskedést, és elküldi Weis, és Roth uraknak. Másnap azután elmegy Nagy András uramhoz, és szintén kijelenti, hogy a kért haladékat, arra a brmine koronára mivel fentemlített Nagy András pálnka buza, és k. p. alakjában tartozik a legnagyobb sajnálatára stb. lásd ferrebb. És harmadnap azután Nagy András uram udvarán megperdül a dob, és szegény Riska tehén megindul a dobszóra a mézsárosokhoz, a kis földeske pedig a földesúrhoz. Es hiciáció után a koldussá tett Nagy András ráér gondolkodni, hogy mit véteit ő részeit a bolgár királynak, részeit Mr. Blancnak részeit stb.

Nagyjában ilyen a többi is. Csak a mód különbözik, de végeredményében

azt a pofont, amit a milliók urai kapnak, megérzi a földkeregség legkisebb tagja. Tönkrement ex'stenciák, összeomlott kereskedői házak, megbukott cégek jelzik az idej év keserves pusztításait, és ki tudja, még mit rejteget a jövő. Nincs más mód, mint a jövőben bízza bevárjuk a végét annak a szörnyű megpróbáltatásnak, amit az idej év zudított az üzleti világra. Mindent elseperhetett ez az árvíz, mindent tönkretelhetett a háború, de a reményeiket legelőbb meghagyta nekünk.

Galács 1913. augusztus 15.

Erdélyi Béla.

Az erdélyrészi második szünikerület elnökségének hivatalos közleményei.
Szám 33—913.

Értesítés

A szingagató személyében beállott változásról.

Sumpa Kálmán szingagató szerződésének átruházása tárgyában: I. évi augusztus 8-8-ikáról 21—1913 sz. a kelt megkeresésemre Szászrégen és Sepsiszentgyörgy városok Fivételével az összes állomáshelyek választottak. Valamennyi választmányi tag döntése egyértelműen akként szól, hogy rendkívüli választmányi ülés egybeválasztásól az idő előrehaladott voltára való figyelemmel elfogadják, a szerződés átruházához hozzájárulnak és az igazgató személyének megválasztását, továbbá a szükséges további intézkedések végérvényes megtételét a választmányi elnökségére ruházzák.

A választmányi tag uraknak, tehát magának a választmánynak ezen egyöntetű határozata alapján Tompa Kálmán a szingagatás alól felmenttem és a kerületi szervezet hátralevő egy esztendőjére Szabados László szingagatóval a szerződést megkötötte.

Az új szingagató az elnökség ellenőrzése mellett nyomban hozzá látott a szervezkedéshez és miként hivatalos lapunkban a „Székelységben” legközelebb megjelenő névsor igazolni fogja, döntésem szinészettünk érdekeit az eddiginél fokozottabb mértékben forta megóvni.

Addig is, míg a petrozsényi választmányi ülésről felvett jegyzőkönyv másolatát az állomáshelyek bekiüldhetem, az 1913—14. évi szinidény beosztásokat a következőkben ismertetem:

Erzsébetváros 1913. szeptember 2-tól szeptember 19-ig.

Nagyenyed 1913. szeptember 21-től október 21-ig.

Fogaras 1913. október 23-tól november 13-ig.

Sepsiszentgyörgy 1913. november 15-től december 18-ig.

Kézdivásárhely 1913. december 19-től 1914. január 6-ig.

Petrozsény 1914. január 8-tól február 6-ig.

Hátszeg 1914. február 8-tól február 26-ig.

Csikszereda 1914. február 28-tól április 6-ig.

Gyergyószentmiklós 1914. április 8-tól május 8-ig.

Szászrégen 1914. május 10-től június 15-ig.

Vajdahelynyad 1914 június 17-től július 10-ig.

Petrozsény 1913. június 12-től augusztus 20-ig.

A szünikerületi választmány felhatalmazta az elnökséget, hogy a szünidények sorrendjét és tartamát a szükséghez képest változtatásokat eszközölhesen.

Felkérem az egyes választmányi tag urakat, sziveskedjenek odahatni, hogy az egyes állomáshelyeken megállapított szinidény tartama alatt táncmulatságok, estélyek, vagy más ünnepzések lehettek ne tartassanak, nehogy ezek miatt a szinieleadások megakasz-tassanak. Hathatós közbenjárását kérek a te-

kintben is, hogy a sziniidények tartama alatt a mozi előadások szüneteljenek és hogy a sziniszagzatok kiadásai tereméb, világítási és fűtési költségek, továbbá rendőrségi és tűzoltói díjak címén, — vagyis az ugynevezett napi kiadások — lehetőleg a minimumra redukáltassanak.

Ezen a petrosényi választmányi gyűlésen hozott határozatból előterjesztett kérelmet arról is inkább tartom indokoltnak, mert miként az elnökség közvetlenül meggyőződött a jövő évre szervezett szántársulat személyi kiadásai tetemesen szaporodtak.

Csikszereda, 1913. évi augusztus hó 29-én.

Kitűnök tisztelettel:
Dr. Ujfaluassy Jenő.
polgármester elnök.

HIREK.

— **Hivatalvizsgálat.** Gyalóky Sándor főispán folyó hó 21. és 22. napján dr. Elthes Gyula és Farkas Imre kíséretében a gyergyó-
tölgyesi főszozolgabírószág ügy- és vagyonekze-
lését megvizsgálta. A főispán a vizsgálat erede-
ménye felett Veres Lajos főszozlabírónak teljes
megelégedést fejezte ki.

— **Házasság.** Encsy Kálmán kir. ügyész
folyó hó 21-én tartotta esküvőjét Waitkus
József és neje Török Mária leányával, Pan-
nával, Gyergyótölgyesen. A fényes esküvőn a
nászagnyi tisztelet Gyalóky Sándor főispán és
dr. Sándor László államrendőrségi tanácsos
töltötték be. Az esküvői szertartást Bujnoszky
Tamás püspökáldási javítóintézet igazgatója
vezette. A menyasszonyt és vőlegényt hosszú,
virágokkal díszített kocsi sor kísérte a tem-
plomba. Este fényes lakoma volt a Dobrián-
vendéglő pazarul díszített termeiben, melyen
mintegy 80-an vettek részt. Felköszöntöket
mondottak Gyalóky Sándor főispán, Buj-
noszky Tamás, Balog plébános, dr. Sándor
László és dr. Sándor Gábor. A zenét Kozák
Dávid kitűnök zenekara szolgáltatta, mely mel-
lett reggelig a legjobb kedvben táncolt a sok
szép koszorús leány és asszony. Az ifju pár
Borszékfürdőre utazott.

— **A király az árvízkarosulatokért.** A
király a magyarországi árvízkarosulatnak ka-
zenre koronát adott a magánpénztárából. A za-
biratóra erről a következő levelet küldötte
Pestre a helyigazniszterhez.

Ő császári és apostoli királyi fénsege az
utóbbi időben tizenöt vármegyében az ár-
viztől károkat szenvedettek részére legfel-
sőbb pénztárából százezer korona segélyt
meltóztatott kegyelmesben engedélyezni.

A király adományát már legközelebb el-
küldi a tizenöt vármegyének s aránylagosan
osztják szét a karosulat között.

— **Az erdélyi római katholicus Státus
fnevelőinek új alapítványossai** az 1913—
14. tanévben. Az erd. róm. kath. Státus igaz-
gatónácsa folyó havi ülésében foglalkozott a
jövő tanévre megüresedett fnev. alapítványi
helyek betöltésével, s az alapítványi helyekre
a következő folyamodókat vette fel:

I. A kolozsvári Szent József fnevelőbe:
Péterffy Zoltán (Fülöp), Szöcs Mihályt (Báthory),
Nagy Istvánt (Báthory), Ferenczy Bélát (Sala-
mon), Potoczky Gyulát (Bulbuk), Szabó Ká-
rolyt (Anonymus), Begidás Ottót (Bulbuk),
Székely Rezsőt (Báthory), Fejér Manót (Bulbuk),
Gégo Istvánt (Báthory), Balogh Ödönt (Lipót),
Korda Ferencet (Köz).

II. A kolozsvári Mária Terézia fnevelőbe:
Páskuj Endrét (M. Terézia), Kakuos Györgyöt
(Báthory), Patraban Frigyet (Bulbuk), Bulbuk
Jenót (Bulbuk), Szabó Istvánt (Salamon), Kom-
lósy Endrét (Lipót), Ravay N. Jánost (Csáky),
Kristó Antalt (Lipót).

III. A csikszeredai fnevelőbe Márton
Györgyöt (Bálint-Bors), Kozma Istvánt (Foga-
raz), Deaky Bélát (Köz), Császár Józsefet
(Köz), Imecs Andrást (Köz), Imreh Józsefet (Köz),
Schöbert Zoltánt (Molnár J.), Csiki Pált (Ke-
resztes), Részegh Józsefet (Lukács), Virág La-
jost (Santha), Orosz Jánost (Orosz), Birta Jó-
zsefet (Balogh), Korpos Adámot (Szt. Simoni
Darvas), Márton Aront (Kovács P.), János
Andrást (Pál Gábor).

IV. A gyulafehérvári fnevelőbe: Oláh
Lajost (M. Terézia), Stark Andrást (Agótha).

V. A közvidvásárhelyi fnevelőbe: Laka-
tos Jánost (Finta-Moldvay), Bodó Imrét (Köz),
Szép Ferencet (Köz), Gál Lászlót (Kozma), Fo-

lor Dónátot (Kozma), Tuzson Pált (Borcsa
Elek), Hadnagy Gergelyt (Imets).

VI. A marosvásárhelyi fnevelőbe: Orbán
Lajost (Közre).

VII. A székelyudvarhelyi fnevelőbe:
Faraó Vilmost (Patavina), Csató Andrást
(Gyaluffy), Bálint Józsefet (Köz), Retgegyi Fe-
rencet (Bíró Antal), Fülöp Albertet (Pál András).

— **Eljegyzés.** Maurer József az Első Ma-
gyar Általános Biztosító Társaság brassói fő-
ügynökségének cégjegyzője eljegyezte Demeter
Lajos földbirtokos leányát, Lenkét, Székás-
gyepőröl.

— **Áthelyezett hivatal.** A földmivélés-
ügyi miniszter a vagyvasi kir. erdőgazdálkósá-
got Oklándra áthelyezte, s a hivatal vezeté-
sére Berecz János s. erdőmérnököt kinevezte.

— **Vipera marás Bekásan.** Egy békási
legényt a községhez közel fekvő havason egy
vipera kaszálás közben megmárt. A harapás
iszonyu fájdalmakat okozott. Dr. Szigethy köz-
ségyi orvos a gyergyószentmiklósi kórházba szál-
lított a súlyos sebesültet.

— **Megvevadászat fegyver nélkül.**
Polen Tamás békási lakos egy hatalmas medvét
fogott a czezepatakai erdejében. A medve-
fogás okos paratikkával történt, ugyanis a máln-
án közé felállított egy félig hasított nagy-
rönkfát, hasítás közé pedig lépés mézet tett.
A medve fejét a lecsapó fa teljesen összerön-
csolta. A fegyver nélkül elejtett macskót nagy
örömmel hozta be Polen Tamás a községbe.

ALKALMI BUTORVÉTEL AJÁNL

SZÉKELY ÉS RÉTI

BUTORGYÁRA

MAROSVÁSÁRHELY — BRASSÓ

FÖTÉR 47. Kapu-u. 60.

Komplett hálcészoba beren-
dezések toilettal már
400 KORONÁÉRT.

Hitelképes egyéneknek árfeleme-
les nélkül részletfizetésre is.

Óriási választék amerikai
íroda berendezésekben,
vas- és rézbutorok, sző-
nyegek, függönyök és
teljes menyasszonyi
KELENGYÉKBEN.

— **Községi bíró választás.** Hirt adtuk
arról, hogy a törvényhatósági bizottság többek
feltevése folytán a békási községi főbíró
választást alaki okokból megsemmisítette és
ezt a közigazgatási bíróság is helyben hagyta.
Az elrendelt új választást folyó hó 9-én tar-
totta meg Veres Lajos főszozlabíró, mikor
Békas község közönsége községi főbíróknak
ismét Görög Györgyöt választotta meg.

— **A székely kongresszuson városunk**
ból Gyalóky Sándor főispán, Pót Antal fő-
ispáni titkár, dr. Ujfaluassy Jenő polgármester,
dr. Szekeres József plébános, dr. Gál József
ügyvéd és még többen vettek részt.

— **Kozák David hangversenye.** Váro-
sunk közönsége szeretetében el Kozák David,
ki zenekarával jelenleg Borszékfürdőn muzi-
kál. Értesülésünk szerint szeptember 4-én vá-
rosunkba jön és zenekarával egy estén hang-
versenyez. Innen visszautazik Budapestre, hol
az Emke-kávéházban állandóan játszik.

— **Áthelyezés.** A kereskedelemügyi mi-
niszter Török Arthur temesvári kir. s. mérnök
kiszegítés képpen a csikszeredai kir. állam-
építészeti hivatalhoz helyezte át.

— **Beszűntetett államszegélyek.** A val-
lás- és közoktatásügyi miniszter Czepes Fok-
sán Simon gyergyóbékási és Toslóveán Péter
bélbori gör. kath. elemi iskolai tanítók 870 kor,
illetve 900 korona fizetéskiegészítő államsze-
gélyét — tekintettel a mindkét tanító ellen
foly. matba tett fegyelmi vizsgálatra — augusztus
hó végével beszüntette.

— **A lelkesek korpóttéka.** A király
szentesítette az 1913. évi XXXVIII. t. cikket,

a mely a lelkesek korpóttékáról intézkedik.
A törvény aug. 12-én életbe lépett s rende-
kezésére szerint a papok javadalmasága évi 1600
korona (törzsfizetés) összegig kiegészítést nyer.

— **Kulturmisszió a zene terén.** Öröm-
mel hozzuk olvasó közönségünk tudomására,
hogy a magyar zeneszerző gárda egyik köz-
ismert igen tehetséges, conservatoriumot vég-
zett tagja Kiss Rezső városunkban letele-
pedett és Villanytelep-utcai termében cso-
portosítva kezdődnek és haladónak a zene
elmélet alapelveit, kotta ismeretét és kottá-
ból való hegedű oktatást óhajt adni már 5
éves leány és fiu gyermekektől kezdve az ő
kitűnök módszere szerint. Miután azt akarja el-
érni a tanár u, hogy minél tágabb körben
terjesztessék a zene tudományt, és a szegé-
nyebb, de tehetségesebb gyermekek sem
legyenek kizárva az anyagiak miatt az okta-
tásból, azért elhatározta, hogy fejenként cseké-
ly 5 koronáért tanít havonta, hetenként két-
szeri oktatásban. Egyelőre sem hegedű, sem
kottavétele nem szükséges, amíg az azzal való
bánamódot, kissé a kotta ismeretét és az elő-
ismereteket meg nem szerezte. Azonkívül kü-
lön óráknál magán oktatásokat is ad jutá-
nyas áron, továbbá elvállalja zenekarok veze-
tését és oktatását stb. Mivel a fenti iskolát
már szeptember hó első felében megkezdeni
szeretné, azért kéri minél tömegesebben való
beiratkozást, melyet Vákár L. ur üzletében
is lehet eszközölni. Mi a magunk részé-
ről végtelen örömmel vesszük ezt a kultur-
missziót és reméljük, hogy a szülők körében
is nagy örömet fog kelteni fenti hírünk.

— **Ájtatosok a csiksomlyói kegy-
templomban.** A P. Albert Kassian új zárdá-
földi vezetése mellett beköltözött Szentferenc-
rendi zárdafőnökség három napig tartó ajta-
tosságot fog tartani, melyről az alábbi rész-
letes értesítés adottott ki: D. a. J. Kr! A
csiksomlyói Szentferencrendiek kegytemplom-
mában a jó Isten megkerélésére és a sok elemi
csapás megszűnéséért a bold. Szent Mária ne-
venapján szokásos bucsuval kapcsolatosan f.
évi szeptember 12-, 13- és 14-én három napig
tartó ajtatoságot fogunk tartani. Az ajtatos-
ság sorrendje a következő lesz: Szept. 12-én
(pénteken) délután 3 órakor bevezető szent
beszéd, utána ajtatoság és gyónatás. Szept.
13-án (szombaton) délelőtt 9, 10 órakor szt.
misék. 10 órakor szt. beszéd. Egész délelőt
gyónatás, délután 3 órakor szt. beszéd és
gyónatás. 5 órakor szt. beszéd és ajtatoság.
Szept. 14-én (vasárnap) Mária nevenapján d.
e. 7, 8, 9 és 10 órakor szt. misék. 10 órakor
szt. beszéd. Egész délelőt gyónatás, délután
3 órakor szt. beszéd és befejező ajtatoság.
Szerezessék és keressék fel minél többen a
bold. Szent Máriát! Csiksomlyó, 1913. aug. 19.
Szentferencendi Zárdafőnökség.

— **Csiki kisgazdák a kolozsvári ki-
állításban.** A vármegyey gazdasági egyesület
tesztületileg vesz részt a kolozsvári gazdasági
kiállításon és gazdagulással. Az egyesület a
következő felhívást bocsátotta ki: Gazdasági
egyesületünk a Kolozsvárt jövő szeptember
hó 5—8 napján tartandó kiállítás megtekinté-
sére s azt azzal egybefüggő talajművelési gé-
pek bemutatására és országos gazdagülésen
való megjelenésre tanulmányi kirándulást fog
rendezni. Ez alkalomból 40—50 kisgazdánk
részére teljesen ingyenes vasuti jegyet
fognak kiosztani és lépéseket tettünk a cso-
portos elszállásolás és a kiállításra való in-
gyenes belépő jegyek elnyerése iránt is. Midőn
erről értesítjük, arra kérjük, hogy a kedvező
alkalmat felhasználni s a kirándulásban részt
venni sziveskedjék. Miután vasuti ingyenjegyet
csak legfeljebb 50 jelentkezőnek a jelenke-
zés sorrendjében adhatunk ki, arra kérjük,
hogy lehetőleg szándékát egyesületünk iró-
dájának részletező azonnal bejelenteni szivesked-
jék. Indulás a csikszeredai vasuti állomásról
szeptember hó 5-én délután 3 óra 36 perckor,
visszairándulás Kolozsvárról 8-án reggel 8 óra
32 perckor. Csikszereda, 1913. évi augusztus
hó 25-én. Csikvármegyey gazdasági egyesülete,
mint vármegyey mezőgazdasági bizottság.

— **Fognak a gazdaságok.** Az ügyvédi
vizsga rendszerre vonatkozó törvény életbe-
léptetése óta rohamosan fogy az ügyvédek
száma. Az ügyvédi kamaráknál alig je-
lentkezik valaki a ki ügyvéd akar lenni.

— **A titok.** Nordisk felvétel két részben, előadják Waldemar Paylander és Ebba Thomsen a kopenhági kir. színház tagjai, ezen kívül bemutatásra kerül: Palkó és az elefánt, humoros. A Browning, dráma 2 felvonásban; Erdőirtás Északamerikában, természet utáni felvétel. Regényes menyasszony, humoros. Ezen érdekes műsor folyó évi szeptember hó 3-án kerül színre a csikszeredai Edison Mozgósínházban.

— **Beiratkozások.** A csikszeredai áll. el. fiu- és leányiskolában az 1913—14. tanévi beiratások szeptember hó 4, 5, 6 és 9, napjain lesznek délelőtt 8—11, és délután 2—4 óráig az iskola földszinti első tantermében. A magánvizsgálatok szept. 3-án délelőtt 8—12 óráig, a javítóvizsgálatok 3-án délután 2—4 óráig lesznek. Szeptember 10-én isteni tisztelet. 11-én tanítás kezdetét veszi. Az I. osztályba csak olyan növendékek vétettek fel, kik 1913. szept. 1-ig 6-ik életévüket betöltötték s ezt tanúsítványval igazolják. Beirattási díj 1—1 tanuló után 50 fillér.

— **Adomány a vízkárosultaknak.** Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság igazgatósága az idei vízkárosultak részére a tavalyi 10.000 korona segéllyel szemben 20.000 koronát bocsajtott a belügyminiszterium rendelkezésére. Ezen segély az összes biztosító társaságok körében egyedül áll. Megérdemli tehát ezen legnagyobb biztosító magyar társaság, hogy a közönség úgy élel, mint tíz- és egyéb biztosításait ezen társulatnál kösse.

— **A kasszarablokot elítélték.** A folyó évi február 15-én Taploczán és Csiksesicsóban elkövetett kasszarablás tettesei felet a csikszeredai kir. törvényszék f. hó 22-én mondta ki az ítéletet, mely szerint Lakatos Sztójka György 6 évi, Lakatos Sztójka János pedig 5 évi fegyházat kapott. Az orgazdasággal gyanúsított Botár (bili) Károly a vád alól felmentette. A cigány elfogatásakor megtalált 1458 koronából a taploczi fogyasztási szövetkezet részére 1290 K.-t, a csicsói közési bíró részére 138 K.-t és a csicsói fog. szövetkezet részére 90 K.-t osztott ki a bíróság. Az ítélet a főbb részekben jogerős. A megtörtült összesen felül a taploczi szövetkezet meg mintegy 500 koronával van károsodva, s az aránylagos kár Csicsó részéről is megvan.

— **A magas cipősárok.** Ez idő szerint, amint tudva van különösen a hölgyek, igen magas cipősáron járnak. Ami pedig, miként ezt most ismételtlen egy kiváló német orvos is kimutatta — ért az egészségnak. A lábfej ugyanis ezáltal helytelen állásba kerül, ami nek az a következménye, hogy olyan izmoknak is kell munkát végezniük, amelyek egyébként meg lennének kímélve. Ha ugyanis a cipősárok túl magas, akkor a láb sarka fölemelkedik, aminek viszont az jár a nyomában, hogy a comb alsó fele igyekszik kímőzudni rendes, merőleges helyzetéből. Hogy tehát az előreszó térdek mégis rendes helyzetükben maradjanak, a combok tartóizmainak állandó erő feszülő munkát kell végezniük. De a has és medence is előrenyomakodik a magas sarok révén s ez viszont a hasizmotok kényserifit fokozott tevékenységre. A magas sarok kellemetlen következménye a gyors elfáradás, hiszen kizsárolt dolog, hogy a katonák magas sarokban nem tudnak kitartóan gyalogni.

— **Eladó téglá, a legelső minőségű, mintegy 150.000 azonnal eladó!** — Érdeklődők felvilágosítást nyernek a kiadóhivatalban.

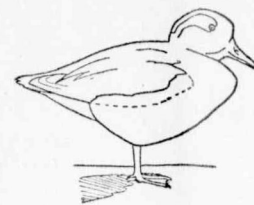
A csikszeredai állandó Edison Mozgósínházban minden vasárnap és szerdán szenzációs előadás, teljesen új és változatos műsorral.

Tanárok, tanítók és más érdeklődők figyelmébe!

ÉP MOST JELENT MEG:

„A MADÁRTÖMÉSZET KÉZIKÖNYVE“

című munka, melyből a madártömészetet bárki elsajátíthatja.

A 131 oldalon megjelent munkát **Szemere László**, az ornithologiai központ volt tisztviselője, a szögödi Madártani Allomás (madártömő intézet) tulajdonosa írta. Illusztrálva van **dr. Szlávay Tibor és szerző fenyképfelvételeivel és rajzaival.** A könyvnek más irányú használhatósága is van, amennyiben benne a különféle magyarországi madartani szakírók által használt madárnevek tisztázva vannak egyeztető betűsorokkal.

Kapható Vákár L. könyvkereskedésében, Csikszeredában.

Ára 2 korona 40 fillér frankó.

ŐSZI TRÁGYÁZÁS!

THOMASSALAK

A legjobb és legelősebb foszfor-savas műtrágya! Óvakodjunk a hamisításoktól!
Csak akkor valódi, ha ilyen zsákba van és eredeti ömzár van rajta.
Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!
19—20

KALMÁR VILMOS

a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképviselője
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 49.

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelemztetjük a vásárlókat.

Sz. 3089—913.

ki.

Pályázati hirdetés.

Csikvármegye törvényhatóságának 1913. évi május hó 29-én tartott ülésén szervezett, s a belügyminiszter urnak 1913. év július hó 29-én kelt 120054—1913. IV. b. számú leiratával jóváhagyott gyimesközéplöki segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek, s felhívom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előírt minősítésüket, továbbá eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmá nyokkal felszerelt pályázati kérésüket 1913. évi szeptember hó 15-éig hozzám annál is inkább adják be, mert a később beérkezett kéréseket figyelembe venni nem fogom.

A segédjegyző 1000 korona javadalmát a csikszeredai m. kir. adóhivataltól fogja kapni.

A választás napját később fogom kitűzni.

Szépvíz, 1913. évi augusztus hó 24-én.

Dr. Márton László,
főszolgabíró.

Sz. 3151—913.

ki.

Pályázati hirdetés.

Csikvármegyében, a szépvízi járáshoz tartozó, a volt jegyzőnek hivatalvesztésre történt eltiltése következtében végleg megüresedett csikszentmiklósi körjegyzői állásra alispán urnak 1913. év augusztus hó 23-án kelt 7443—913. ai. számú rendelete alapján ismételtlen pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen állást el-

nyerni óhajtják, hogy az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előírt elméleti minősítésüket, továbbá eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérésüket folyó év szeptember hó 15-éig hozzám annál is inkább adják be, mert a később beérkezett pályázati kérésüket figyelembe venni nem fogom.

Egyben közhírré teszem mindazoknak, akik a 2394—912. ki. szám alatt kibocsátott pályázati hirdetés alapján a kérdéses állásra előzőleg már pályáztak, hogy amennyiben a pályázati igényüket tovább is fenntartják, igény bejelentésüket hozzám a jelzett napig szintén tegyék meg, mert, hanem azt vélelmezem, hogy a kérdéses állás elnyerésére már igényt nem tartanak.

A körjegyző javadalma a következő:
1. Törzsfizetés 1600 korona.
2. Irodaszolgá és küldőnc tartási átalány 160 korona.
3. Iroda fűtési és világítási átalány 103 korona.

4. Természetbeni lakás és végül:
5. A magánmunkálatokért a megyei szabályrendeletben megállapított díjak.
A választást 1913. évi szeptember hó 20-án délelőtt 10 órakor fogom a csikszentmiklósi jegyzői irodában megtartani.

Szépvíz, 1913. évi augusztus hó 27-én.

Dr. Márton László
főszolgabíró.

Nyomdásztanulónak felvétetik egy ügyes fiu, ki legalább a középiskola 2-ik vagy 3-ik osztályát jó eredménnyel végezte, Vákár L., könyvnyomdájában, Csikszereda.

Sz. 3330/1913.

2-3

ki.

Pályázati hirdetés.

Csikozmási körjegyzőségben elválasztás folytán megüresedett, s 1000 korona évi fizetéssel díjazott segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-ában, illetve az 1900 évi XX. t.-c. 3. §-ában előírt képesítéseket, valamint az eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi szeptember hó 10-ig hozzám adják be.

Később beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

A választás határidejét később fogom kitűzni.

Csikszentmárton, 1913. évi augusztus hó 17-én.

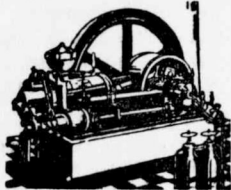
Bartalis Ágost
főszolgabíró.

H I R D E T É S E K

olcsó árszámitás
mellett közöltet-
nek s felvétetnek
a kiadóhivatalban.

Elismert legjobb motorok!

Műszemelő jótállás!

Kedvező áron értékesítjük!

Eredeti KÖRTING

DIESELMOTOROK álló- és fekvő-rendszer**Szivógáz és benzinmotorok.**

Benzin és nyersolajos cséplő-garnitúrák, magánjáróval is. Meglepő újdonság! Meglepő újdonság!

Nyersolajmotorok

gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

Gellért Ignác és Tsa

mérnöki iroda

Budapest, V. Koháry-utca 4.

Saját érdekében kérjen ajánlatot!

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

ICH DIEN
Allein echter Balsam
am der Schuttmittel Apothek in
A. Thierry in Pragrad
bei Rohitsch-Sauerbrunn

Utolérhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségeknek, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalom okozó köhögést. Torokgyulladás, rekedtséget és gregelajokat megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatású gyomorgöres és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitérően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbűznél, valamint az összes száj- és fogbetegségek, bülfülség ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatású pantiokaglisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orrbánt, lázról eredő hólyagot, kelet, szemölcsöt, egési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kitést. Fülbántalmak ellen kitérő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: Thierry A. Órangyal-gyógytáranak Pregrada, Rohitsch mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy sepcialüveg 560 korona. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcsö.

Megakadályoz s megszüntet vérmelegzést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyerekekégyas nőknél fájó emlők, tejmegtindítás, rekedés, emlőkenyenyedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, átás, száraz, lóvás, vágás vagy zuzódás által okozott sebeknél kitérő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: füveg, szárlka, por, serés, tüske stb. kitérőcsök, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, fázeg, rothadás, körömgöyülés, hólyag, egési sebek, hosszú betegségeknek előforuló fülfekvésnél, vércélséknél, fülolvasnál, valamint kihalás esetén ecsecemőknél stb. stb. kitérő hatású.

2 tégely ára K. 360 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapestben kapható: Török József gyógytáranban, valamint az ország legtöbb gyógyszer-táranban. Nagyban: Thalmayer és Seitz, Kochmeister Utóda, Radanovits Testvérek droguerákban Budapestben kapható. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül:

Thierry A. Órangyal gyógyszer-tárából, Pregrada, Rohitsch mellett.

VÁKÁR L., CSIKSZEREDÁBAN

KÖNYVNYOMDA, KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉS

Elvállal mindennemű könyvnyomdai munkákat, u. m.: báli meghívókat, falragaszokat, eljegyzési kártyákat, esküvői meghívókat, gyászlapokat, névjegyeket, röpiratokat, folyóiratokat. Nagy raktár egyházi, ügyvédi és községi nyomtatványokból. Szép választék finom irodai fehér-, fogalmi és miniszter papirokban, ugyszintén levélpapírok és borítékok, gyászszegélyű, és más színekben, diszdozokban és mappákban, valamint finom irodai Anthracyn, kék, piros és zöld ténta, tusok, kitérő pecsétviaszok, írónok, tollak, tollszárok, törölógumik, iskolai füzetek, rajzeszközök, hegedük és hegedüvonók, hurok, rajzpapírok, rajzfüzetek, körzők stb. eikkekben.

